

Tijd voor verandering en verantwoordelijkheid

Algemene Beschouwingen bij de kadernota 2021-2024

Het zijn verwarrende tijden. Juist nu moeten we er sámen staan. Willen mensen weer vertrouwen krijgen in de politiek, dan zullen wij ons anders moeten opstellen. Dat geldt óók voor de nieuwe wethouder, die ons inziens iets te weinig de nuance zoekt en iets te vaak kiest voor het gestrekte been. De omwonenden van de Lunette, de eigenaar van Palazzo en leden van de auditcommissie hadden de reactie die zij kregen niet verdiend. Deze kanttekening doet niets af aan onze waardering voor het college. Het is een compliment waard dat ruiterslijk toegegeven is dat de provincie inzake het project-Kranenhof niet tijdig en niet volledig is geïnformeerd. Als het college het juiste gedaan had, had de toezichthouder de informatie over dit enorme project meegewogen bij het oordeel over de begroting 2020. Dat had er dan somber uitgezien en een rode kaart opgeleverd.

Ook in Grave is er brand

Er zijn fundamenteel andere keuzes te maken dan koste wat het kost voort te gaan op de ingeslagen weg. Grave is geen onoverwinnelijk ‘Gallisch’ stadje dat zónder de regio kan en met een toverdrankje alle bedreigingen van buiten de vestingmuren aankan. Het is daarom verbazingwekkend dat de lokale overheden in heel Nederland moord en brand schreeuwen, behálve ons college.

‘Nee’ tegen de doodlopende weg

Het is belangrijk dat wij laten zien dat fundamenteel andere keuzes te maken zijn, rekenend op breed draagvlak binnen - en belangrijker: búiten de gemeenteraad. Het voortdurende “nee” van de coalitie richting oppositie is niet genoeg. Een continu “nee” van de oppositie ten opzichte van de meerderheidspartijen evenmin. Het CDA voegt daar echter aan toe: soms is “nee” beter dan doorgaan op een doodlopende weg.

Ruimte voor pruimtabak

Wij proeven een verlangen naar verbetering. Eindelijk begint in te dalen dat het anders kan, dat mensen niet krampachtig willen vasthouden aan een status quo. Laten we er vandaag alles aan doen om te voorkomen dat ons gemeentebestuur definitief in tweeën scheurt. Geef Keerpunt 2010 ruimte om ook dit jaar te zeggen: *“dat het gehele financiële beleid van de gemeente ‘geen pruimtabak waard is’. [...] Mooie voornemens die uiteindelijk nooit gerealiseerd worden. Je kauwt erop, het smaakt, maar op den duur niet en ontaardt in een dikke teleurstelling.”*

Kiezen op het kruispunt

We staan in die zin op een kruispunt. Eerder dit jaar trok het CDA haar steun aan het raadsprogramma in, uit realiteitszin. Het is namelijk alle hens aan dek om te redden wat er te redden valt. In het sociaal domein blijft het geld wegstromen en veel hulp van het Rijk is niet

te verwachten. Het geld klotste tegen de plinten, maar de regering geeft het met bakken uit om het bedrijfsleven en banen te redden. Dat doet het kabinet goed, maar het maakt onze positie er niet makkelijker op. Tegelijkertijd moeten wij keuzes maken hoe wij ónze mensen overeind en onze voorzieningen in stand houden. Het CDA kiest voor leefbaarheid op 1 - want onze agenda leidt tot gemeenschapszin.

Tegen de *matchfixing* van machtsdenkers

In dit huis daarentegen lekt de gemeenschapszin weg. Raadsvergaderingen worden meer en meer wedstrijden. Daardoor moet alles van de coalitie aangenomen en alles van de rest afgeschoten worden. *Matchfixing* heet dat en daar willen wij vanaf. Voor wie wel in termen van macht denkt, voor wie politiek altijd gepaard gaat met strijd, komt de rekening later - niet eens per se als er een peiling is of verkiezingen worden gehouden. Vandaag doen wij de ultieme poging om het tij ten goede te keren.

Coalitie moet eigen beeldvorming ten goede keren

Het mag niet zo zijn dat het beeld van de vorige raad - weer? - werkelijkheid wordt. Hier schieten wij de coalitie van **LPG**, **Keerpunt 2010** en **VVD** te hulp.

Wat gunnen wij de coalitiepartijen *niet*?

- Dat zij beschimpt en besmeurd worden terwijl ook deze drie partijen het beste voorhebben met onze inwoners;
- dat zij weggezet worden als machtswellustelingen die niet verder kunnen tellen dan acht, zodat dat de oppositie bij voorbaat buitenspel staat en daarmee de helft van de kiezers;
- dat de coalitie volslagen losgezongen is van de werkelijkheid en zienderogen steun van de inwoners verliest;
- dat de opiniepeiling die zij dit jaar eigenlijk niet wilden, maar herhaaldelijk beloofden er alsnog niet komt, al waren de vraagstelling en de voorwaarden precies zo slecht als zij zelf wilden.

Piketpalen om mee te denken

Kortom, wij gunnen hun dit beeld niet, maar zij hebben het zelf in de hand. Op onze constructieve medewerking kan het college rekenen, als het bereid is hierover *open* het gesprek met de raad aan te gaan. Daarom slaat het CDA bij deze kadernota enkele piketpalen waarop wij de begroting van 2021 zullen toetsen.

Leefbaarheid op 1

Wij willen een gemeente die dienstbaar en bereikbaar is. En als dat moeizaam verloopt, is er één **aanspreekpunt dat processen vlottrekt**.

Leefbaarheid op 1 is: gemeenschapszin versterken, ook door het stimuleren van sport en bewegen. Wanneer komt de **sportnota** naar de raad?

Leefbaarheid op 1 is: versterking van de positie van de wijk- en dorpsraden, waarop niet verder bezuinigd kan worden. Het CDA wil dat serieus werk gemaakt wordt van **maximale burgerparticipatie**. Niet alleen omdat 'kernendemocratie' een speerpunt is voor CDA en Keerpunt 2010, maar omdat de inwoners meer verantwoordelijkheid verdienen als het hun eigen leefomgeving betreft. Het raadsprogramma 2018-2022 sluit wat dit betreft perfect aan op de wensen van CDA en Keerpunt 2010. Een simpel begin van de noodzakelijke cultuuromslag is dat het college bij ieder raadsvoorstel aangeeft hoe burgers en anderen betrokken zijn. Het CDA wil geen mooie woorden, maar daden die onze inwoners in hun kracht zetten.

Leefbaarheid op 1 is: **sociale woningbouw** voor jong en oud;

Leefbaarheid op 1 is: daadkracht op het gebied van **veiligheid en handhaving**. Het loopt de spuigaten uit, ook op het AZC. Daar is week in, week uit van alles aan de hand - de sussende woorden van de ketenmarinier ten spijt. Om draagvlak voor de opvang van vluchtelingen in de gemeente Grave te behouden, vraagt het CDA om een maandelijks overzicht van incidenten en wijze van afhandeling daarvan. Graag een toezegging van de burgemeester.

Een geloofwaardige begroting 2021

Met betrekking tot het begrotingsproces is ons vertrekpunt dat we, ieder vanuit onze rol, verantwoordelijkheid nemen. De CDA-fractie hoort graag hoe het begrotingsproces er na vandaag uitziet. Wij verwachten dat het college een sluitende begroting 2021 aan de raad voorlegt, waarin het zélf verantwoorde keuzes heeft gemaakt en uitgelegd. Het is voor ons uitgesloten dat er weer een lijst met bezuinigingsvoorstellen wordt aangeleverd en dat de raad het maar via amendementen moet regelen. Het CDA verwacht dat er, zoals de provincie eist, zichtbare stappen naar een **structureel sluitende begroting** worden gezet. Dit jaar is het jaar van de fundamentele keuzes. Het vooruit blijven schuiven, het pappen en nathouden, het interen op de reserves, het verkopen van tafelzilver en met leningen een hypotheek leggen op de toekomst is er voor het CDA niet bij. De provincie vraagt om een "geloofwaardige" begroting 2021 waarin inkomsten en uitgaven realistisch in evenwicht worden gebracht. Daarvoor zijn dappere besluiten nodig. Ook om kwetsbare mensen blijvend te beschermen, verenigingen en instellingen niet te raken op het moment dat zij hard nodig zijn om de boel, sociaal gezien, bij mekaar te houden.

Oplossing voor de scheepswerf ligt niet uitsluitend in de rechtbank

Regeren is vooruitzien en bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen, ook voor de **scheepswerf**. Wij roepen het college op niet te wachten tot het arrest van de Hoge Raad. De zeebeving is geweest, de vloedgolf een reëel risico. Het is tijd om de schade zoveel mogelijk te beperken - niet alleen juridisch en financieel. Dat kan het college doen door bereid te zijn publiekelijk excuses aan te bieden aan allen die direct of indirect getroffen zijn door de handelswijze van het gemeentebestuur. Daarmee haal je de angel uit de verzuurde verhoudingen en breng je een gezamenlijke oplossing dichterbij. Rechtvaardigheid is geen gevolg van een juridische strijd. Het nemen van verantwoordelijk hangt niet af van het arrest

dat de Hoge Raad op 13 november wijst. Het CDA wil een volledig feitenrelaas over de ambtelijke en bestuurlijke processen en besluiten.

Vóór een positieve relatie met *Land van Cuijk*

Het CDA neemt verantwoordelijkheid voor oplossingen in het algemeen belang. Het is daarom laakbaar dat de afstand tussen Grave en de gemeente *Land van Cuijk* in oprichting onnodig vergroot wordt door zinloze zienswijzen, onmogelijke onderhandelingseisen en een houding die een vragende partij misstaat. De **ram- en rampkoers van de meerderheid** in deze raad is de onze niet. De toekomst van Escharen, Gassel, Grave en Velp vraagt om verantwoordelijkheid en dat is: aansluiten bij het *Land van Cuijk*. De inwoners moet je zo snel mogelijk een reële keuze geven, voordat Grave – of een vertegenwoordiger van de gemeente – buiten de deur gezet wordt. Als dat al niet gebeurt is.

Dankwoord

Tot slot: dank aan ambtenaren en college. In het bijzonder noemen wij de grote verdiensten van *wethouder Peters*. Wat hij de afgelopen twee jaar, met hard werken en een positieve grondhouding, heeft gezaaid, wordt nu door zijn opvolger geoogst.

Roland Eijbersen

Jochem Jacobs

Alex van Megen

7 juli 2020